

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/24/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216983
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216983.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Romana Greguša a Mgr. Erika Németha v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 18C/78/2013-41 zo dňa 24. septembra 2013 a proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 18C/78/2013-54 zo dňa 04.12.2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 18C/78/2013-41 zo dňa 24. septembra 2013 potvrdzuje.
Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 18C/78/2013-54 zo dňa 04.12.2013 potvrdzuje.
Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania neprižnáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že navrhovateľ sa písomne podaným návrhom doručeným dňa 28.09.2012 domáhal od odporcu zaplata sumy 175,- eur ako majetkovej škody a titulom nemajetkovej ujmy sumu 719,16 eura z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to : návrhom navrhovateľa, vyjadrením odporcu, pripojeným spisom Okresného súdu Levice č. k. 13 Er/408/2005, listom európskej komisie, článkom o vymáhaní dlhov, potvrdením o priebežnom spracovaní znaleckého posudku a zistil tento skutkový a právny stav.

Návrhom doručeným súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi dňa 27.07.2005 bolo začaté exekučné konania v prospech oprávneného - navrhovateľa proti povinnému V.J.. Dňa 01.08.2005 bola podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, dňa 03.08.2005 súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie pod reg. číslom 5402 029676*. Dňa 23.11.2010 doručil oprávnený súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 13Er 408/2005-24, zo dňa 16.12.2011 súd nevyhovel žiadosti oprávneného na zmenu exekútora a žiadosť zamietol.

Ďalej uviedol, že navrhovateľ uvádzal, že vo veci preukázanie škody požiadal o vypracovanie znaleckého posudku, pričom súd poznamenáva, že ak mu vznikla škoda, mal by mať dôkazy, ktorými by ju preukázal a za daného stavu nie je zrejme ako mohol navrhovateľ dospieť k výške ním tvrdenej škody. Znalecký posudok je na preskúmanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania. Z tohto dôvodu súd návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom ako nevhodné zamietol, i s poukazom na ďalšie dôvody pre zamietnutie návrhu.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie predovšetkým z pripojeného exekučného spisu a zistil, že návrh na zmenu exekútora došiel súdu dňa 23.11.2010, pričom úpravou z 10.06.2011 bol vyzvaný súdny exekútor na vyčíslenie trov konania. Následne súd rozhodol o žiadosti o zmene exekútora uznesením zo dňa 16.12.2011. Súd prvého stupňa zistil, že exekučný súd nedodržel lehotu 30 dní, návrhom sa zaoberal po 5 mesiacoch od zaslania vyčíslenia trov exekúcie.

Súd prvého stupňa ani nezisťoval, či došlo k prietiahom v konaní, ale či bola dodržaná zákonná 30 dňová lehota na vydanie rozhodnutia, pričom zistil, že táto dodržaná zo strany súdu nebola. Ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva.

Podľa názoru súdu prvého stupňa, v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ by v dôsledku nedržania zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora mala vzniknúť navrhovateľa škoda, musel by preukázať, že táto škoda vznikla v príčinnej súvislosti s nedodržaním uvedenej lehoty, čo podľa názoru súdu prvého stupňa navrhovateľ nepreukázal. Súd prvého stupňa mal za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody na jeho strane v dôsledku oneskoreného rozhodnutia súdu o jeho návrhu na zmenu exekútora. Pokiaľ ide o náklady spojené so správou pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40.- eur, má súd za to, že túto škodu navrhovateľ nešpecifikoval, nie je možné, podľa názoru súdu považovať uvedené položky za škodu v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Uvedené položky sú uvedené paušalizovane, pričom podľa názoru súdu poplatky spojené s pracovným výkonom zamestnancov informačného systému má navrhovateľ v súvislosti so svojou podnikateľskou činnosťou a nemôže vyčíslieť, akú hodnotu by mali výkony jeho zamestnancov práve so správou pohľadávky, ktorý bola predmetom exekučného konania. K výške škody, ktorá má spočívať v úkonoch na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur, navrhovateľ nepreukázal. V exekučnom spise sa v období od podania návrhu na zmenu exekútora do jeho rozhodnutia nenachádza ani jedna urgencia zo strany oprávneného, teda ani tieto položky škody navrhovateľ nijakým spôsobom nepreukázal, pritom ako dôkaz v žalobe navrhol pripojiť exekučný spis Okresného súdu Levice, ktorý súd pripojil a oboznámil prečítaním, pričom žiadne dôkazy, na ktoré navrhovateľ poukazuje a z ktorých odvodzuje vznik škody, sa v spise nenachádzajú a ani žiadne iné navrhovateľ k žalobe nedoložil.

Taktiež jeho vyjadrenia o rizikách neskoro vydaného rozhodnutia o tom, že nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolventnosti povinného, by súd prvého stupňa považoval za irelevantné v takom prípade, ak by neboli uvádzané len všeobecne a hypoteticky, ale by boli k tomu produkované aj dôkazy, napr. také, že v čase, keď podal návrh na zmenu exekútora mal povinný na účte finančné prostriedky a následne v priebehu doby do rozhodnutia ich už nemal. Aj v tomto prípade však dáva do pozornosti tú skutočnosť, že až do právoplatného rozhodnutia súdu o zmene exekútora, je povinný vykonať neodkladné úkony pôvodne poverený exekútor. Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. Ako už bolo konštatované majetková ujma nebola preukázaná.

Nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Podľa súdu sa navrhovateľ snaží predmetným podaním eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite. O návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté. Konštatovanie že vo veci išlo o prietah nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. Ako už bolo konštatované, žiadne konanie, v ktorom je možné konštatovať prietahy v konaní, sa nevedelo. Nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V prvom rade mal súd za to, že žiadna škoda nevznikla a v druhom rade, ak by aj teoreticky navrhovateľ nejakú škodu reálne dokladoval, nepreukázal jej spojitosť s nedodržaním zákonnej lehoty na zmenu exekútora, teda že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak, keďže exekúcia nie je doteraz právoplatne skončená.

Súd prvého stupňa ďalej poukázal na to, že príp. priznanie nemajetkovej ujmy navrhovateľovi by bolo v rozpore s ust. § 1 OSP, podľa ktorého Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb, ako aj v rozpore s dobrými mravmi.

K námietke premlčania, vznesenej odporcom v jeho písomnom vyjadrení súd prvého stupňa uviedol, že od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora dňa 23.11.2010 do uplatnenia si náhrady škody priamo u odporcu dňa 25.09.2012 neuplynula trojročná doba. Súd prvého stupňa mal za to že návrh nie je premlčaný.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote. Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Súd prvého stupňa následne uznesením č.k. 18C/78/2013-54 zo dňa 04.12.2013 uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením o možnosti podania odvolania.

Aj proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehala podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi preto bola v rozpore

s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady.

Odvolací súd prejednal odvolania navrhovateľa v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolaní, rozhodnutí súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré im predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniam navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania je suma 175,-- eur, ktorej zaplatenie sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a suma 719,16 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ako právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod. sp.zn. exekučného spisu EX 2296/2005. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obsahuje právnu úpravu zodpovednosti štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobne ustanoví zákon.

Vyššie spomínaným zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., rozlišujúci medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní. Úprava zodpovednosti za konanie orgánov verejnej moci za prieťahy v konaní ako dôsledkov nesprávneho úradného postupu umožňuje riešiť spory už na vnútroštátnej úrovni a nie pred Ústavným súdom SR alebo Európskym súdom pre ľudské práva.

Odvolačný súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil. Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp.zn. 13Er/408/2005 vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 27.07.2005, kedy bol

súdnemu exekútorovi doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor písomným podaním doručeným exekučnému súdu dňa 01.08.2005 požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - notárskej zápisnice č.k. N 1972/2005, NZ 20082/2005 zo dňa 07.05.2005. Dňa 03.08.2005 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 23.11.2010 doručil oprávnený exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Dňa 20.06.2011 exekučný súd vyzval súdneho exekútora na vyčíslenie trov exekúcie, nakoľko bol podaný návrh na zmenu súdneho exekútora. Súdny exekútor reagoval dňa 28.06.2011 keď exekučnému súdu doručil odpoveď na výzvu súdu spolu s vyčíslenými trovami exekúcie. Následne exekučný súd dňa 16.12.2011 rozhodol tak, že zamietol žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora, exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a rozhodol o náhrade trov exekúcie. Uvedené rozhodnutie napadol oprávnený odvolaním.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 30.11.2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis 20) neustanovujú inak.

Podľa § 240 ods. 2 citovaného zákona, ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

V tomto smere odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 44 ods. 7 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.09.2005 (s účinnosťou od 01.12.2006 ods. 8) upravuje 30-dňovú lehotu, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh navrhovateľa žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote.

K dôvodom odvolania vo všeobecnosti odvolací súd uvádza, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Vo svojom odvolaní navrhovateľ v prvom rade namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie veci a neúplné zistenie skutkového stavu s poukazom na ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) a c) a § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podstata základného práva priznaného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t.j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochrana základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade navrhovateľa nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

Odňatie možnosti konať pred súdom odvolací súd nezhliadol ani v postupe súdu prvého stupňa týkajúceho sa znaleckého dokazovania. Vo vzťahu k tejto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 OSP však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým odvolací dôvod. Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykoná. Podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe je sporové konanie ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou účastníkov konania. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, ako aj povinnosť dôkaznú (§ 120 ods. 1 prvá veta OSP). Táto skutočnosť ale neznamená, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Uvedená zásada, ako protipól zásady formálnej pravdy, je vyjadrená v § 153 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

V zmysle § 120 ods. 1 druhá veta OSP len súd má právo rozhodnúť, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu. Ich nevykonanie musí v rozhodnutí odôvodniť. Na druhej strane, súd je povinný vykonať navrhnuté dôkazy, ak sú právne relevantné a ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. To, či súd vykoná dôkazy označené účastníkom konania, nie je ľubovôľou súdu. Rozhodujúce je zistenie, či skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania umožňujú záver, ktorý v konečnom dôsledku bude zodpovedať cieľu sledovanému § 1 až § 6 OSP, v zmysle ktorých je potrebné vykladať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Iba súdny proces, ktorý bol v súlade so základnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku je možné označiť za konanie zabezpečujúce právo na súdnu ochranu. Za súladné preto nemožno označiť nevykonanie dôkazu označeného účastníkom

konania, ak je nad všetky pochybnosti zrejme, že môže mať rozhodujúci význam pre ozrejenie skutkového stavu zodpovedajúcemu objektívnej pravde.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa vo vzťahu k návrhu na vypracovanie znaleckého posudku uviedol, že ak navrhovateľovi vznikla škoda, mal by mať dôkazy, ktorými by ju preukázal a za daného stavu nie je zrejme ako mohol navrhovateľ dospieť k výške ním tvrdenej škody. Znalecký posudok je na preskúmanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom ako nehospodárne zamietol, i s poukazom na ďalšie dôvody pre zamietnutie návrhu (t.j. nesplnenie podmienok zodpovednostného právneho vzťahu). V tomto postupe súdu prvého stupňa nemožno vzhľadom na vyššie uvedené konštatovať odňatie možnosti konania pred súdom ani nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, nakoľko súd prvého stupňa rozhodol v zmysle zákona a svoje rozhodnutie v tomto smere aj dostačujúco odôvodnil. Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykonal, resp. ak ich vyhodnotenie nie podľa predstáv navrhovateľa.

Vo vzťahu k námietke navrhovateľa, že súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval a na vec aplikoval v správnom znení a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdny spis sp. zn. 13Er/408/2005 z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a nie nedôveryhodnosť údajov tak ako to uvádza navrhovateľ vo svojom odvolaní.

Ďalej vo vzťahu k námietke oprávneného, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdeným prietahom konania konštatuje, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je kompetentný Ústavný súd SR, čo správne uviedol aj súd prvého stupňa. Odvolací súd ešte dopĺňa, že judikatúra Ústavného súdu SR sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa troch základných kritérií, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP sa prihliada aj na premet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre účastníka. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, nakoľko je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie. Posudzoval teda splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa. Odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému prejavu nesústredenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že aj táto námietka navrhovateľa nekorešponduje s odôvodnením rozhodnutia.

Vo vzťahu k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu, ktoré navrhovateľ v odvolaní veľmi nešpecifikoval, odvolací súd konštatuje, že hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu na začatie konania je nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. Súd prvého stupňa síce vo svojom odôvodnení konštatoval jej nedodržanie, avšak ako odvolací súd uvádza nižšie, v tomto konkrétnom prípade ani žiadnou lehotou exekučný súd viazaný nebol. V tomto smere je potrebné uviesť, že ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005 (v znení účinnom v čase začatia predmetného exekučného konania) neupravovalo lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora, táto bola zavedená do Exekučného poriadku až novelou účinnou od 01.09.2005. V zmysle § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Odsek 2 v tomto prípade vo vzťahu k ustanoveniu § 44 neustanovuje inak preto platí prvá časť vety § 238 ods. 1, t.j. že konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, čo je aj tento prípad. Exekučné konanie začalo dňa 27.07.2005,

za účinnosti ustanovenia § 44 ods. 6 Exekučného poriadku, ktoré lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora neupravovalo. V prebiehajúcich exekučných konaniach sa a priori totiž uplatnia doterajšie právne predpisy. Všeobecne sa týmto vychádza z prísneho dodržania ústavných princípov zákazu retroaktivity.

V danom exekučnom konaní preto zo strany exekučného súdu pri vydaní rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Exekučný súd zistiť dôvody na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol v čase primeranom skutkovému a právnomu stavu veci. Navyše možno konštatovať, že žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora ani nebol viazaný. Navrhovateľ tak jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. nepreukázal, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa ani odvolací súd nezistil, že by sa exekučný súd dopustil nesprávneho úradného postupu z dôvodu nedodržania zákonom stanovenej lehoty.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii exekučný spis, z ktorého údajov pri svojom rozhodovaní aj vychádzal, pričom z obsahu tohto spisu ako aj z obsahu rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že zo strany exekučného súdu nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona a teda nedošlo k naplneniu základného predpokladu potrebného pre úspešnosť žaloby, preto s ohľadom na zásadu hospodárnosti konania nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie. Exekučný súd rozhodol správne podľa platných právnych predpisov a v primeranom čase v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva neporušiac tým ani právo na spravodlivý súdny proces a právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Ani vo vzťahu k ďalším zákonným podmienkam pre úspešnosť návrhu nemožno konštatovať ich splnenie. Navrhovateľ totiž od tohto postupu súdu uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenú v podanom návrhu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nákladov, ktoré musel vynaložiť v období do rozhodnutia exekučného súdu (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov, udržiavanie a správa informačného systému a administrácia listín a komunikácia s pôvodným súdnym exekútorom). Nemajetkovú ujmu v peniazoch si uplatnil nakoľko pre neho nie je samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa názoru navrhovateľa neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež aj riziko insolvenencie povinného. Poukázal pritom na právo garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR majúť za to, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Sumu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vyčísľil ako alikvotný pomer 55,32 eura za každý mesiac omeškania exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu 663,88,- eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55,32 eura, t.j. 719,16 eura (bez dôvodná nečinnosť súdu viac ako 393 dní).

Nie je možné súhlasiť ani s tvrdením navrhovateľa ohľadom vzniku škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenej v podanom návrhu, nakoľko navrhovateľ dôvody vzniku škody a nemajetkovej ujmy a jej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu nijako nepreukázal. Navrhovateľ nepredložil súdu relevantné dôkazy preukazujúce a dokumentujúce skutočnú reálnu výšku jeho škody. V tomto prípade je potrebné preukázať príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom reálnej konkrétnej škody, ktorá mala navrhovateľovi skutočne vzniknúť. Navrhovateľ musí totiž preukázať konkrétnu sumu, ktorú si uplatňuje ako škodu a nie minimálnu výšku škody, ktorá by mu mohla vzniknúť a taktiež musí preukázať, že škoda, ktorá mu vznikla je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu. V tomto prípade nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom vznikom škody (v akejkoľvek výške), t.j. nie je splnená ani ďalšia z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľ ním vyčíslené sumy ničím nepodložil a odvolaciemu súdu z obsahu súdneho spisu sp. zn. 13Er/408/2005 nie sú známe ani skutočnosti, že by v dôsledku omeškania exekučného súdu došlo k riziku zániku povinného, k zmareniu účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež nie je preukázané že by došlo k riziku insolvenencie povinného. Taktiež sa v súdnom spise nenachádza ani jedna urgencia od oprávneného. Taktiež navrhovateľ nepreukázal ani dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, keďže ani jeden dôvod, ktorý uvádza v návrhu ničím nepodložil a ničím nepreukázal. Nestačí samotné tvrdenie navrhovateľa o tom aké náklady mu vznikli, ktoré iba vyčísľil bez predloženia relevantného dôkazu o tom. Aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme sa jedná iba o hypotetické konštatovanie bez preukázania priameho zásahu do sféry

navrhovateľa. V občianskom súdnom konaní platí koncentračná zásada, t.j. navrhovateľ mal všetky potrebné dôkazy uplatniť do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie vyhlásilo za skončené.

Navyše je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že až do rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora (do jeho právoplatnosti) je povinný exekúciu vykonávať pôvodný súdny exekútor. Exekučný súd až v rozhodnutí o zmene exekútora zároveň vykonaním exekúcie poverí nového exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu následne postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Preto v čase od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až po právoplatné rozhodnutie exekučného súdu, exekúciu vykonáva pôvodný súdny exekútor.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ nespĺnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. V danom prípade bolo na navrhovateľovi preukázať skutočnosť uvedené v návrhu a to, že exekučný súd svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil také konanie, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so škodou vyčíslenou v návrhu. Rovnako tam mal postupovať a preukázať dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením o možnosti podania odvolania.

Vo vzťahu k námietke navrhovateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o poplatkovej povinnosti odvolací súd konštatuje, že táto nie je dôvodná. Argumentačne sa pritom stotožnil s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 294/2013 zo dňa 24.10.2013, v ktorom je uvedené, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí uviedol, že vyrubuje súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením o možnosti podania odvolania. V tomto prípade súd prvého stupňa uviedol z akého dôvodu poplatkovú povinnosť uložil, v akej výške a podľa akej položky. Stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti tak zodpovedá a vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pri tvorbe súdneho rozhodnutia nesmie prevládať prílišný formalizmus.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu 3f) a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa Položky 7a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20,-- eur.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa súdny poplatok sa platí za žalobu a nie za odvolanie, odvolací súd poukazuje na § 6 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. V tomto prípade je podané odvolanie vo veci samej, preto bolo dôvodné súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj v odvolacom konaní vyrubiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov bola do sadzobníka včlenená novelou účinnou od 01.10.2012. Ustanovenie § 18ca je ustanovením intertemporálnym v súvislosti s účinnosťou novely zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z.z. Aby sa toto ustanovenie chápalo správne, treba vychádzať z celého kontextu zákona o súdnych poplatkoch a použiť definíciu pojmu poplatkový úkon, ako aj vznik poplatkovej povinnosti a ostatnú terminológiu používanú zákonom. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a to bolo začaté pred 01.10.2012, vyberajú sa poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1. Preto ak bolo odvolanie podané po 01.10.2012, aj keď samo konanie vo veci samej sa začalo pred 01.10.2012, použije sa právny stav účinný po 01.10.2012. Ide totiž o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.10.2012.

Poplatkový úkon (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) vznikol poplatníkovi - navrhovateľovi, ktorý podal odvolanie (§ 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch), ktoré podal dňa 02.12.2013 a to vo výške 20,- eur, t.j. v rovnakej sadzbe ako vo veci samej, nakoľko bolo podané proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.